

ÅTERBLICK 2011

De projekt FMV driver varje år har liknande behov av affärs- och marknads-kompetens, teknisk, juridisk och militärt kunnande, projektledningskunskap och förmåga att hitta lösningar på svåra problem. För det gångna året nådde vi en leveransförmåga på 94 procent, en ökning med en procent från en redan hög nivå.

Vårt uppdrag

Försvarets materielverk, FMV, är en civil myndighet. På uppdrag av regeringen tar vi fram produkter, tjänster och system till Försvarsmakten och andra myndigheter, ofta i samarbete med flera andra aktörer. Genom kombinationen av teknisk och affärsmässig kompetens ser vi till att materielen får kvalitet och prestanda till rätt kostnad. Det är FMV:s bidrag till svensk försvarsförmåga.

Varje år hanterar vi upp mot tusen olika projekt. Här berättar vi om några av projekten och några av våra 1 500 medarbetare.

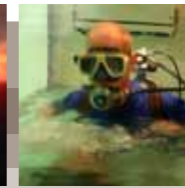
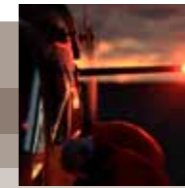
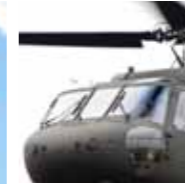
700 flaskor med rent dricksvatten, det producerar den mobila vattenfabrik som FMV upphandlade 2011. Det är en av tusentalet leveranser som vi gjorde under året och ett av exemplen som vi berättar om här.

INNEHÅLL

6

SÅ ARBETAR FMV
- NIO OLIKA EXEMPEL

GD HAR ORDET

28

INTERNATIONELLT
SAMARBETE

24

MEDARBETARE PÅ FMV

26

30

FMV I SIFFROR

STYRELSE

34

”Det är stimulerande att göra bra affärer för staten i enlighet med gällande lagar och regler och på ett sådant sätt att anbudsgivarna upplever att de behandlas objektivt.”

Peter Elmlund, projektledare

Terränggående i ordets verkliga betydelse

Höstdimman sveper in över den småländska sjön när en bandvagn styr rakt ner i vattnet. Det är dags för bandvagnarna som deltar i FMV:s upphandling att bekänna färg, kan de simma?

Det börjar närma sig slutet i utvärderingen. En konkurrensupphandling börjar annars med att kravspecifikationen dokumenteras. Det betyder att FMV tillsammans med kunden Forsvarsmakten bestämmer vad bandvagnarna ska klara, hur stora de ska vara och tusen andra detaljer.

Sedan skickas anbudsfrågan ut och svaren som kommer in analyseras och jämförs in i minsta detalj enligt den värderingsmodell som formulerats för upphandlingen. Omkring 30 personer var inblandade i projektet med att formulera krav, granska anbud, utvärdera pris, kostnader och villkor samt att prova vagnarna.

De ska kunna ta sig fram i väglös terräng, i snö, gytta, myrmark och sand samt även kunna simma över sjöar och åar. Samtidigt ska de skydda passagerare och besättning mot fientlig eld och minor. De ska också vara lätta att reparera och underhålla. Det var kraven på de nya bandvagnar som FMV upphandlar till försvaret.

– Vi utvärderade alla kraven plus att vi genomförde praktiska tester av de två vagnarna som deltog i upphandlingen. Till det kom prisfrågan som naturligtvis var viktig, säger Peter Elmlund, projektledare vid FMV.

Efter utvärderingen och en samlad bedömning av de olika vagnarnas prestanda, pris och livscykelkostnad beslutade FMV att ge ordern till BAE Systems Hägglunds och deras modell BvS 10 MkIIB.

– Från starten av projektet till beslut om val av leverantör tog det mindre än ett år. Det är en mycket kort tid för en så omfattande upphandling, säger Peter Elmlund.

Hägglunds levererar de första vagnarna under hösten 2012. Efter validering och verifiering lämnar FMV sedan över bandvagnarna till Forsvarsmakten.

”Genom att köra flera aktiviteter parallellt lyckades vi få en första version av vapenstationen klar så att Försvarmakten kunde börja använda den i november.”

Lena Jansson, projektledare

Bättre skydd

Soldater som patrullerar får nu ett bättre skydd. De kan sitta inne i fordonet och spana över omgivningen med hjälp av den nya vapenstationens kamera, både i dagsljus och i mörker.

Vapenstationen är en gyrostabiliserad enhet som monteras på taket till ett fordon. Stationen har tre olika sensorer på en axel: kamera, nattkamera och laseravståndsmätare. På en annan axel sitter antingen en kulspruta eller en granatspruta.

– De som patrullerar med terrängbilen Galten utrustad med vapenstationen får ett mycket bra skydd. Just att operatören kan sitta inne i fordonet förstärker säkerheten, säger Lena Jansson som är projektledare vid FMV. Möjligheterna att spana ökar väsentligt.

Skytten styr vapenstationen via en monitor med manöverpanel och riktton. De främsta förmågorna som tillförs med Vapenstation 01, förutom att skytten kommer i skydd, är mörker- och spaningskapacitet samt förbättrad precision jämfört med att operera kulsprutan manuellt.

Från vintern 2012 finns fordonet på plats i Afghanistan. När Försvarmaktens arméinspektör Berndt Grundevik tog emot den första Galten med monterad vapenstation, konstaterade han att den är ett viktigt bidrag för att öka säkerheten för svenska soldater.

– Med hjälp av rätt materiel kan vi öka säkerheten för våra insatta soldater. Ny stridsväst, taktisk UAV och nu Galten med vapenstation. Ett tätt samarbete mellan Försvarmakten och FMV har lett fram till de här nytillskotten på kort tid, säger arméinspektör Grundevik.

Protector, som är utvecklad av det norska företaget Kongsberg, har producerats i tio år i olika varianter. Samarbetet mellan länderna om det svensktvecklade artillerisystemet Archer har lett fram till att FMV anskaffar Protector inte bara för Galten utan även för Archer, Pansarterrängbil 203 och Pansarterrängbil 360.

”Det finns mycket stora möjligheter till besparingar i samköpsmodellen.”

Elisabeth From, controller

Den baltiska länken

Enligt modellen ju fler deltagare desto lägre kostnader har FMV skapat ett avtal med Estland om samarbete kring försvarsmateriel. Ökenkängor blev det första samköpet som öppnar för fler.

I botten för samarbetet ligger ett ramavtal. Där beskrivs det gemensamma arbetssättet, betalningsvillkor med mera. I en svensk-estnisk managementgrupp granskas möjliga gemensamma behov och upphandlingar på kort och lång sikt. En styrkommitté avgör sedan vilka upphandlingar som ska samköras.

– Varje samköpande nation betalar en andel av den administrativa kostnaden av upphandlingen, vilket självklart varierar beroende på volym och komplexitet i upphandlingen, säger Martin Andreæ vid FMV.

Ju fler deltagare i ett samköp, desto lägre kostnader för alla inblandade. Det är den ena delen, den andra kostnadsänkande delen är de volymrabatter som kan komma genom större gemensamma beställningar.

Inga särlösningar

Martin Andreæ och Elisabeth From på FMV håller i kontakterna med Estland samt utarbetar förslagen till samköp.

Inga ändringar görs i den svenska kravspecifikationen vid ett samköp. Avtalet innehåller bland annat ett prisspann för varan/tjänsten, priset för FMV:s administrativa tjänst, en betalningstidpunkt och en tänkt leveransplan.

Först när FMV har avgjort vem som har vunnit upphandlingen blir pris och leveransplan definitiva. Om priset ligger utanför prisspannet kan samköpande nation välja att hoppa av upphandlingen.

Fler intresserade av samköp

– Flera andra nationer har snabbt anammat vår modell och arbetssätt för kostnadsdelning vid upphandlingar. Det finns helt enkelt andra som vill hålla i samköpen, säger Elisabeth From.

Men visst finns intresset på andra sidan Östersjön. Ett antal gemensamma upphandlingar med Estland är redan på gång. Intresse finns även från andra länder för att delta i denna modell och med FMV som motor i samköpen.

”Den största utmaningen har varit att koordinera ombyggnaden så att incidentberedskapen störs så lite som möjligt.”

Ove Norman, produktledare radar

Det vakande ögat

Sex varv per minut snurrar den och varje station täcker ett område upp till 300 km.

Dygnet runt vakar fjärrspaningsradarn över vår territoriella integritet genom att förse stridsledningscentralerna med data över alla flygrörelser.

FMV arbetar med att uppgradera Försvarmaktens fasta radarsystem. Fjärrspaningsradarn, PS 860, som varit i drift sedan 1980-talet och sköter bevakning på hög höjd, har nu fått en större räckvidd och möjlighet att se mål av mindre storlek. Väderdata kan också separeras och skickas till den militära vädertjänsten.

– Systemet har fått prestanda i nivå med helt nyanskaffad teknik. Och det till en bråkdel av vad ett helt nytt system skulle kosta, säger Ove Norman, produktledare radar på FMV.

Efter modifieringen är radarsystemet utrustat för autonom drift, det vill säga det behövs ingen bemanning vid stationerna vilket ger stora besparingar på driftkostnaderna.

– Den största förändringen har skett i mottagaren/digitalprocessorn som helt byts ut frånsett de frekvensgenererande delarna. Styrning av radarns avsökningsmönster samt behandlingen av de mottagna signalerna är helt programvarustyrda, berättar Ove.

Efter att ha modifierat och livstidsförlängt den 3-dimensionella fjärrspaningsradarn arbetar FMV nu med radarsystem PS-870. Det är en spaningsradar för luftbevakning och stridsledning på låg flyghöjd samt övervakning av havsytan. Räckvidden är cirka 100 km.

FMV har även byggt upp ett underhållssystem som lätt går att anpassa till organisatoriska och tekniska förändringar. Ändringsdirektiv eller ändringsbegäran från myndigheter eller användare av systemet följs upp i ett konfigurationsledningssystem. Det gör att ändringar i radarsystemen införs på ett kontrollerat och spårbart sätt.

”Med bra argument, en portion diplomati och affärsmässig förmåga lyckades vi förhandla fram goda villkor för Sveriges räkning.”

Magnus Larsson, projektledare Helikopter 16

Arton månader. Det var vad det tog FMV att anskaffa de första exemplaren i ett nytt medeltungt helikoptersystem. Det är snudd på världsrekord.

Nytt helikoptersystem på rekordtid

När de två första svenska Black Hawk-helikoptrarna flögs in i ett C-17 transportflygplan i december 2012 hade det bara gått ett och ett halvt år sedan regeringen tog beslutet att Sverige skulle ha ett nytt helikoptersystem. Att som privatperson köpa en ny bil eller tvättmaskin, då är ett och ett halvt år ingen kort tid. Men om man ska köpa helt nya militära helikoptrar så är det närmast världsrekord.

Projektledare Magnus Larsson, FMV, är lite osäker på om han vill kalla anskaffningen för världsrekord.

– Nja, det vet jag inte riktigt. Fråga mig igen i andra kvartalet 2013 men hittills har det gått över förväntan

Intensiv arbetsperiod

Efter regeringens beslut startade en intensiv arbetsperiod för FMV:s och Försvarsmaktens personal. Att-göra-listorna blev väldigt långa: analysera marknaden för medeltunga helikoptersystem, förhandla priser med de olika möjliga leverantörerna, studera möjligheterna att kunna genomföra utbildning och träning för tekniker och piloter så de hinner bli klara i tid och dessutom förhandla priserna för utbildningsprogrammen.

Samtidigt måste man fundera på olika underhållslösningar och logistikkoncept och så vidare sida efter sida. Flygsäkerhetsaspekterna ska också med. Och den viktigaste frågan av alla. Hur får man åtminstone några färdiga helikoptrar levererade senast till ungefär julafton 2011 så att FMV kan överlämna dem till Försvarsmakten?

Flera alternativ

Det fanns flera tänkbara alternativ men i början av 2011 beslutade FMV att inleda slutförhandling med amerikanska myndigheter om inköp av 15 UH-60M Black Hawk från Sikorsky Aircraft Corporation.

Det definitiva kontraktet förhandlades fram och skrevs slutligen under i augusti 2011.

Den ordinarie leveranstiden för en UH-60 M är 36 månader men i november 2011 kunde FMV:s generaldirektör Gunnar Holmgren ta emot de första svenska helikoptrarna från US Army i Sikorskys helikopterfabrik i Stratford utanför New York bara några månader efter påskriften beställning.

"I projektarbetet på FMV finns stora möjligheter att hitta nya lösningar, det är otroligt stimulerande."

Joakim Nyström, projektledare

Rent vatten – inte alltid självklart

Vatten är lätt att ta för givet, detta vårt vanligaste men också viktigaste livsmedel. I krigssituationer och i katastrofdrabbade områden är tillgången på rent vatten inte lika självklar.

Magnus Holmgren, utvecklingsofficer på Trängregementet, som tagit emot vattenanläggningen från FMV, vet vad orent vatten kan ställa till med.

– Det blir oerhört svårt att genomföra uppgiften. Vår personal behöver vatten för hygien, mat och att dricka och det här systemet gör det möjligt för oss att slippa transportera vatten långa sträckor. Vi kan istället ta systemet dit vi är och rena det vatten som finns på plats.

Reningen av vattnet sker genom en process som kallas omvänd osmos, den ser till att alla mikroorganismer, bakterier och virus försvinner. Vattnet blir till och med renare än i svenska kranar.

Rent vatten på PET-flaskor

Efter reningen går vattnet via bufferttanken till förpackningscontainern. Där tillverkas PET-flaskor från flaskämnen, flaskorna fylls, uv-bestrålas, försluts och etiketteras

700 liter smutsvatten i timmen blir rent dricksvatten på flaska med en mobil vattenfabrik. Processen omvänd osmos ser till att alla mikroorganismer, bakterier och virus försvinner. Vattnet blir till och med renare än i svenska kranar.

därefter i en helt automatiserad process. En vattenfabrik i miniformat med andra ord.

Systemet placeras exempelvis vid ett basläger och inom ett dygn kan 700 enliters-flaskor rent vatten per timme produceras. Magnus Holmgren är mycket positivt till anläggningen.

– I många fall är ju vatten en bristvara och då är det inte lämpligt att vi brukar det vatten som befolkningen måste ha för att klara sig. På det här viset kan vi ta i princip vilket vatten som helst och göra det användbart både för oss och andra.

FMV hittar nya vägar

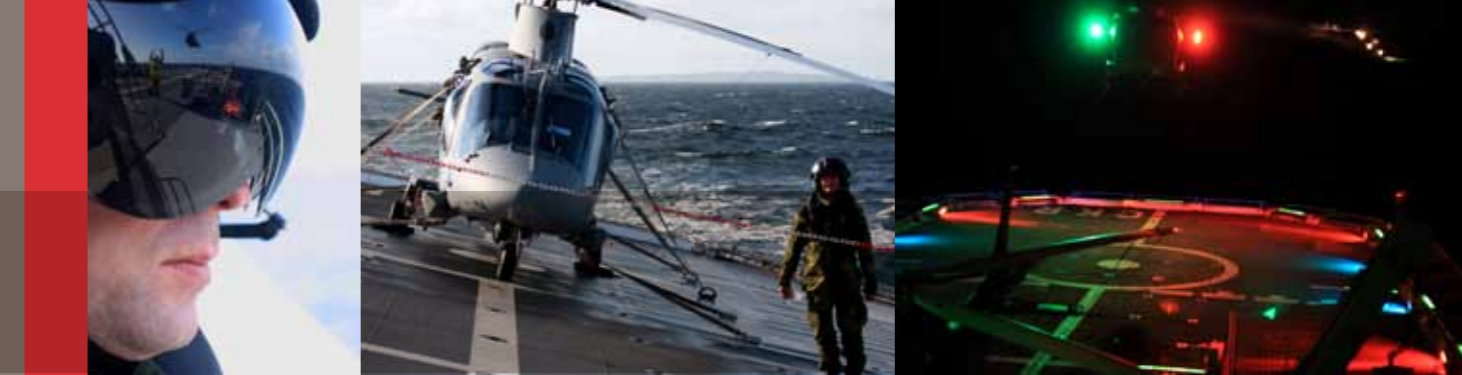
FMV konstaterade efter en analys att det fanns några få system på marknaden. Efter viss kravanpassning i samråd med Försvarmakten var det möjligt att upphandla systemet via Namsa, Natos inköpsorganisation.

– Att vi kunde gå via Namsa gjorde att det blev avsevärt lägre kostnader jämfört med andra alternativ. Det ger också möjlighet till samverkan med andra nationer eftersom flera nationer använder systemet, säger Joakim Nyström, projektledare vid FMV.

”De här tuffa testerna behövs för att hitta gränserna när helikoptern kan starta och landa säkert.”

Gunnar Lindell, projektledare FMV Test och Evaluering

Tester som ger svar

250 landningar i mörker och kraftig vind på en minimal helikopterplatta i hård sjö – när FMV testar gränserna för Helikopter 15 är det bara en sak som gäller – realistiska förhållanden.

Vi befinner oss ute på Östersjön, vinden piskar på, i mörkret närmar sig en helikopter HMS Carlskrona, Försvarsmaktens ledningsfartyg. Strålkastare spelar över fartygets helikopterplatta som rör sig i flera olika dimensioner samtidigt. Piloten har ingen lätt uppgift med begränsade referenspunkter i en turbulent omgivning.

– Det här är nog ett av de mer avancerade prov som man kan göra med helikopter. Alla inblandade måste veta exakt vad de ska göra för att start och landning ska fungera, säger Gunnar Lindell, FMV:s projektledare.

Mörkerförmåga för helikopter och fartygsflygplats

FMV tar fram diagram som beskriver maximala fartygsrörelser i roll och pitch samt maximal vindstyrka i olika vindriktningar i samband med landning. Diagrammen visar förutsättningarna för start och landning i dager och mörker för tre olika viktförhållanden på helikoptern.

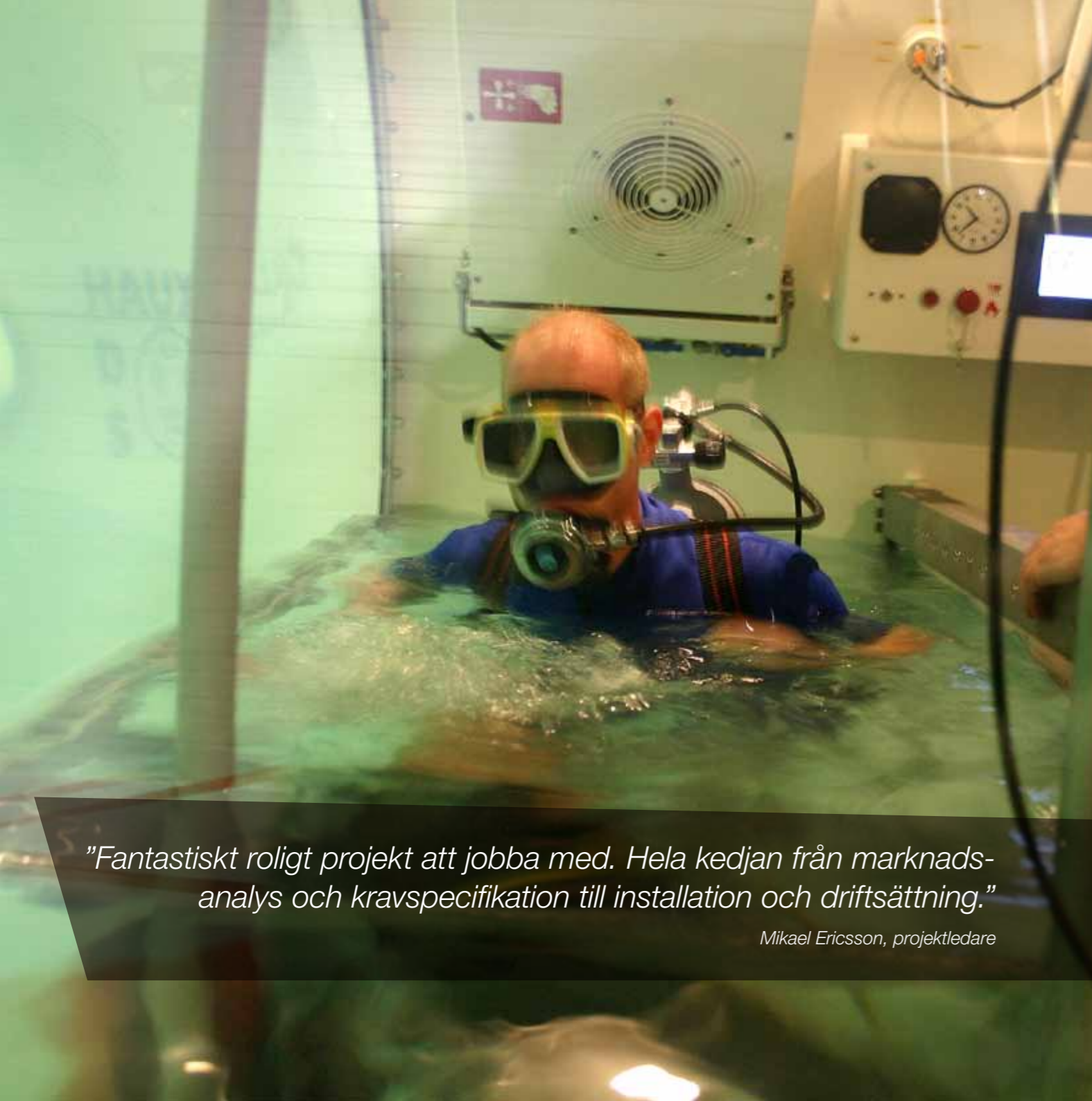
Data över fartygets rörelser och vindstyrka samt riktning överfördes från fartyget till helikoptern via datalänk. I helikoptern fanns mätutrustning där fartygets data och helikopterns data presenterades.

– Samtidigt som vi testade de operativa gränserna för flygning från ledningsfartyget Carlskrona under mörker kvalificerade vi flygplatsfunktionen på fartyget.

Många inblandade

Även underhåll av helikoptrar måste också kunna ske ombord på fartyget. En av uppgifterna var att validera olika typer av underhållsutrustning på fartyget.

– Förutsättningarna för en sådan här provkampanj är självklart en bra samverkan mellan alla inblandade från FMV och Försvarsmakten. Ett hundratal personer var involverade. Vi provade flera olika funktioner under samma provkampanj vilket gav både ekonomiska och tidsmässiga vinster, säger Gunnar Lindell.

"Fantastiskt roligt projekt att jobba med. Hela kedjan från marknadsanalys och kravspecifikation till installation och driftsättning."

Mikael Ericsson, projektledare

Till 160 meters djup på under åtta minuter

Vid Forsvarsmaktens dykeri- och navalmedicinska centrum i Karlskrona kommer man att använda tryckkammersystemet för forskning, tester och övningar. Det kan handla om studier av dekompressionstabeller och långtidstester av utrustning.

– Här kan Forsvarsmakten under mycket kontrollerade former simulera avancerade dyk-övningar och göra långtidstester av utrustning, metoder och allt annat som rör arbete och utrustning under havsytan. Det kommer att bidra till ökad säkerhet för dykare, säger FMV:s projektledare Mikael Ericsson.

Tryckkammaren är helt horisontell och indelad i två delar, en bostadsdel och en försöksdel. Försöksdelen

Simulerade dykningar till 160 meters djup med varierande ned- och uppstigningshastigheter, från ishavstemperatur till tropisk temperatur. FMV har levererat ett tryckkammersystem för forskning och tester.

består av en 21 kubikmeter stor bassäng. Trycksättning av kammaren ner till 16 bars tryck går på under åtta minuter. Kontroll- och övervakningssystemet i kammaren är helt automatiserat.

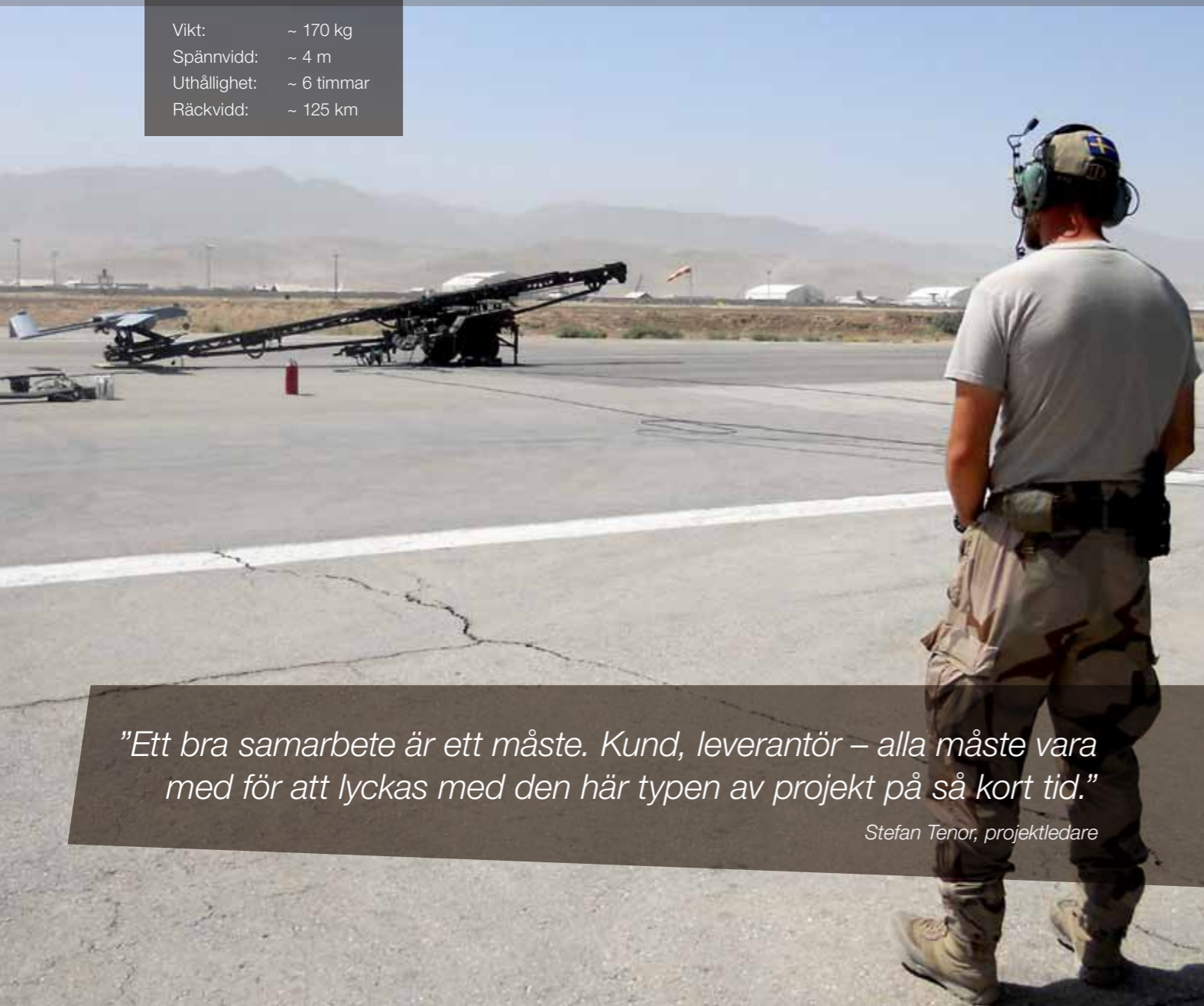
Mikael Ericsson gav i slutet av 2011 klartecken för installation av tryckkammersystemet i Karlskrona. De fabrikstester som både klassningssällskapet Germanischer Lloyd och FMV gjort visade att systemet har de funktioner som FMV beställt.

– Det kommer att bli en mycket avancerad anläggning. Leverantören som vann vår konkurrensupphandling hävdar att det inte finns någon liknande i hela Europa.

Fakta luftfarkost

Vikt: ~ 170 kg
Spännvidd: ~ 4 m
Uthållighet: ~ 6 timmar
Räckvidd: ~ 125 km

”Ett bra samarbete är ett måste. Kund, leverantör – alla måste vara med för att lyckas med den här typen av projekt på så kort tid.”

Stefan Tenor, projektledare

Örnen spanar

På drygt ett år tog FMV fram det taktiska UAV-systemet Örnen. En mycket kort startsträcka för ett flygande system.

När Örnen flyger, länkas video ner till markkontrollstationen i realtid och slussas därifrån vidare till den container där bearbningsutrustningen finns. Det handlar om att snabbt analysera sensorinformationen, ta fram bilder och spaningsrapporter som ligger till grund för förbandets planering.

UAV-systemet Shadow 200 från AAI Corporation utgör grunden i anskaffningen. Till det kommer bland annat utveckling och integration av bildbearbningsutrustning från Saab.

– För att få med bildbearbningsförmågan till Afghanistan redan från början var vi tvungna utveckla en interimsversion parallellt med ordinarie utrustning, säger projektledaren Stefan Tenor.

Eftersom målet var att systemet skulle vara operativt i Afghanistan i juli 2011 var även utbildning och övningar tvungna att rymmas inom tidplanen. Försvarsmaktens personal fick teoretisk utbildning hos tillverkaren i USA, följt av praktisk utbildning på FMV:s provplats i Vidsel under vintern och våren 2011.

– Det var en seger att vi trots en pressad tidplan lyckades leverera och driftsätta i tid, säger Stefan Tenor.

Förutom upphandlingen med kravspecifikationen på systemet har FMV jobbat med leveransuppföljningar och verifiering av systemet. Till det kommer arbete med att certifiera systemet i enlighet med Regler för Militär Luftfart och att ackreditera systemet för användning ur sekretesshänseende.

"Vi bygger relationer för att i slutändan minska kostnaderna och maximera nyttan för Sverige."

Namn: Magnus Nilsson

Jobbar med: Rådgivare – affärsanalys och internationell samordning

Utbildning: Magister i nationalekonomi och officersprogrammet

Minskade kostnader genom samarbeten

Ena dagen skriver Magnus Nilsson tal åt statssekreteraren inför ett toppmöte i Nato, nästa dag tar han emot en delegation från indiska försvarsdepartementet, för att diskutera samarbeten inom försvarsmaterielområdet.

– Jag jobbar främst med internationella relationer, vilket innebär att jag försöker hitta områden där Sverige kan samarbeta med andra länder och organisationer.

Magnus arbetar med Indien och USA samt är projektledare för det svenska materielsamarbetet med Nato. Utöver det hjälper han försvarsdepartementet med internationella frågor som rör försvarsmateriel. Det kan till exempel handla om affärsanalyser av en viss marknad eller en särskild produkt, som obemannade flygsystem eller bandvagnar.

Samverkan för nytta

Försvarsmateriel är dyr och få länder har i dag själva råd att utveckla och köpa in nya produkter. De system som svenska soldater använder måste även fungera med andra länders utrustning, inte minst i insatsområden som Afghanistan och Libyen.

– Mitt jobb handlar om att identifiera områden där vi kan samarbeta med andra länder och utbyta erfarenheter. Krasst handlar det om att minska kostnaderna och maximera nyttan för Sverige.

Just nu förbereder Magnus och hans kollegor ett besök från Indien tillsammans med representanter från bland annat Försvarsdepartementet och Försvarsmakten.

Internationella relationer

– Jag gillar det höga tempot och den internationella miljön. Jag reser mycket och jag lär mig hela tiden nya saker.

Magnus avdelning är Regeringskansliets högra hand inom materielområdet. Förutom kontakter där har han daglig kontakt med utländska motparter, bland annat i USA och i Bryssel.

Internationella relationer handlar om människor och nya kulturer, något som ställer krav på kunskaper.

– Det är inte helt enkelt och för att skapa en bra relation är det viktigt att jag är påläst om landet i fråga. Jag har stor hjälp av våra ambassader utomlands och även de utländska försvarsattachéerna här i Stockholm.

Internationellt samarbete

FMV ger Regeringskansliet ett kontinuerligt och brett stöd inom materieförsörjningsområdet. Bland annat genom att koordinera olika typer av verksamhet samt genomföra analyser, utredningar och svara på särskilda frågor eller remisser. Men också genom att bedriva erfarenhetsutbyte och koordinera MOU-samarbetet med andra länder. De projekt som direkt syftar till utveckling eller anskaffning av gemensamma system har som yttersta mål att dela risker och kostnader samt säkerställa interoperabilitet.

Några exempel från 2011 är:

- Analys av konsekvenserna av EU:s försvars- och säkerhetsdirektiv samt åtgärder för att möta den nya svenska lagen inom området
- Analys av den försvarsindustriella marknaden och situationen för ett antal svenska och internationella försvars- och säkerhetsföretag som bedöms ha betydelse för materieförsörjningen
- Beredning inför behovet att utarbeta strategier inom luftvärnsområdet, helikopterområdet och livstidsför längning av strategisk flygtransport
- Teknisk omvärldsanalys för att identifiera och beskriva den försvarstekniska utvecklingen i dess tidiga faser. Områden i fokus har varit skydd, strömförsörjning, användarcentrerad teknikutveckling och ledningssystem utifrån soldaten
- Gemensam utveckling av artillerisystemet Archer med Norge, fortsatt utveckling av artillerigranaten Excalibur med USA, ett flertal projekt inom JAS 39 Gripen-programmet där kostnader delas med Ungern och Tjeckien samt gemensam utveckling och anskaffning av pansarskottet NLAW med Storbritannien
- I Sveriges bilaterala samarbete har 50 möten genomförts varav 13 utgjort MoU-möten, där FMV haft rollen som sekreterare.

Namn: Catharina Hallström

Jobbar med: Affärschef FMV AK Log

Utbildning: Civilekonom

*”Jag gillar kombinationen
affärer och teknik och att
det är nya utmaningar
varje dag.”*

Catharina har koll på affärerna

Catharina Hallström leder den kommersiella verksamheten vid en av FMV:s sju affärsenheter. En roll som hon haft i snart fyra år. Hon har jobbat på FMV i två omgångar, sammanlagt 12 år.

Var det som du hade tänkt dig att börja på FMV?

– Till stora delar, men jag fick mer ansvar än förväntat som nyanställd. Det var utmanande och positivt. Jag tycker att det utmärker FMV att man tidigt förväntas ta ansvar och arbeta självständigt. För mig har det också varit berikande att få arbeta i internationella uppdrag, vilket var något som ursprungligen lockade mig att börja på FMV.

Vad jobbar du med idag?

– Jag är affärschef för en av våra enheter. Det betyder att jag är ansvarig för de frågor som rör resultatenhetens affärer. I detta ingår att leda och samordna den kommersiella- och affärsmässiga verksamheten. Att se till att avtal upprättas och upprätthålls enligt riktlinjer, att sörja för att upphandlingarna blir kostnadseffektiva samt att minimera de affärsmässiga riskerna.

Var är roligt med ditt jobb?

– Jag har ett utmanande jobb i en engagerande miljö och jag har många trevliga kollegor. Det är stimulerande att göra affärer inom det regelverk vi har att förhålla oss till och jag stöter på nya utmaningar varje dag.

Vilka egenskaper är viktiga i ditt jobb?

– Förmågan att ha en helhetssyn. Att kunna se både helhet och mindre delar. Du måste kunna göra vägval och prioriteringar och ha fokus på kärnfrågan.

Hur är FMV som arbetsplats?

– Det är en spännande och utmanande värld. Kombinationen av affärer och teknik samt de utmaningar som kommer i och med att FMV är en myndighet, där mycket händer inom upphandlingsområdet, det är jätteroligt.

Kompetensutveckling är viktigt för en kunskapsorganisation. Under 2011 avsatte FMV 3,5 procent av arbetstiden för att möta det framtida kompetensbehovet. Prioriterade områden är projektledning, teknisk kompetens för högre systemnivåer och affärsmässighet.

För att ytterligare utveckla förmågorna har FMV gjort samlade utvecklingsinsatser för projektledare, systemingenjörer och inköpsledare. Syftet har bland annat varit att öka den gränsöverskridande förståelsen mellan olika professioner. Målet är ett bättre samarbete för att gynna de komplexa upphandlingarna och de snabba anskaffningarna till internationella insatser.

För att öka förmågan att arbeta inom internationella samarbetsprojekt deltar FMV aktivt i den utveckling av projektledare som sker under ledning av den europeiska försvarsmaterielbyrån European Defence Agency (EDA). Vidareutbildning i språk samt i kunskap om olika kulturer sker löpande på FMV.

FMV erbjuder individuell coaching för både ledare och medarbetare. Till det finns ett program för karriärplanering.

I arbetet för ökad mångfald- och jämställdhet tar FMV utgångspunkt i statens syn på ett inkluderande synsätt. Det innebär att FMV eftersträvar den blandning av bakgrund och kompetens bland chefer och medarbetare som har betydelse för arbete, kreativitet, kvalitet och kundorientering. Årets tema var HBT, där en seminarierie både berörde och engagerade, men också upprörde och skapade diskussion.

”Att korta leveranstiden från 36 till 10 månader, pressa totalkostnaden med cirka 30 miljoner kronor och skapa ett effektivt utbildningskoncept för piloter och tekniker – det är vårt sätt att skapa försvarsförmåga.”

Generaldirektör Gunnar Holmgren om affärsmässighet, förhandlingsförmåga och diplomati i Helikopter 16-projektet.

GD har ordet

Försvarets Materielverk ska förse försvaret med försvarsmateriel och tjänster och det ska ske på ett kostnadseffektivt sätt. Det är på så vis vi bidrar till den svenska försvarsförmågan.

FMV arbetar efter en strategi där vi i första hand ska anskaffa färdigutvecklad materiel som finns på marknaden. Finns ingen färdigutvecklad lösning som enkelt går att anpassa, är det utveckling i samverkan med andra länder som gäller. Samarbeten med andra länder är en nödvändighet både när det gäller utveckling och anskaffning. Är inget av alternativen möjliga måste vi utveckla själva. Så långt det är möjligt ska kostnader och risker delas på flera för att det ska bli kostnadseffektivt. Den materielförsörjningsstrategin lever och verkar FMV efter.

Under 2011 har FMV genomfört flera anskaffningar som inte hade kunnat genomföras utan ett nytt sätt att se på materielanskaffningar: nytt statsflygplan, det helt nya helikoptersystemet 16 eller den nya taktiska UAV:en Örnen för att ta några exempel.

Dessa är några av de knappt tusen olika projekt som FMV hanterar varje år. Alla är inte lika komplicerade men alla innehåller samma behov av affärs- och marknads-kompetens, tekniskt, juridiskt och militärt kunnande, projektledningskunskap och förmåga att hitta lösningar på svåra problem.

Handlingsprogram 2012 ska spara 500 miljoner

FMV arbetar ständigt med att förändra arbetssättet och minska kostnaderna. I vårt Handlingsprogram 2012

började resultaten från delprojekten att införas i linjeorganisationen.

Några exempel är att nya utbildningsprogram i affärsmannaskap har tagits fram, huvudavtalen med de stora leverantörerna och konsultavtalen har setts över, nya rekryteringsrutiner med fokus på kompetensförsörjning har införts, och ett omfattande program har startats för att genom Lean-tänkande korta ledtiderna. Målet är att uppnå besparingar på 500 miljoner kronor.

Fortsatt hög leveransförmåga

Vi på FMV mäter våra resultat med en rad olika nyckeltal. Alla nyckeltalen är viktiga som indikatorer för hur FMV fungerar, för hur vi håller balansen mellan att leverera mot dagens uppgifter och att förbereda oss för framtiden.

Två exempel på nyckeltal är leveransförmågan och kompetensutvecklingen. 2011 var FMV:s leveransförmåga 93 procent. Det är samma höga nivå som 2010 och något bättre än 2009. Samtidigt har kompetensutvecklingen ökat från 3,2 procent till 3,5 procent av arbetstiden.

Det är mycket glädjande att FMV visar ett bra resultat för 2011. Vi har en låg sjukfrånvaro. Vi ökar kompetensutvecklingen. Stora strukturprojekt genomförs och samtidigt, viktigast av allt, levererar vi på en fortsatt hög nivå.

Gunnar Holmgren
Generaldirektör

”Det är mycket glädjande att FMV visar ett bra resultat för 2011 samtidigt som sjukfrånvaron är låg och kompetensutvecklingen ökar. Vi genomför stora strukturprojekt och samtidigt, viktigast av allt, vi levererar på en fortsatt hög nivå.”

Gunnar Holmgren, generaldirektör FMV

FMV i siffror

Resultatet för 2011

Jämfört med 2010 har myndighetskostnaden per debiterad timme och debiteringsgrad försämrats marginellt, men sett till perioden 2008 – 2011 är trenden positiv. FMV fortsätter, trots färre årsarbetskrafter, att ha hög effektivitet. Alla del-indikatorer har ökat eller är kvar på en hög nivå. En sammantagen bedömning visar på ett fortsatt gott resultat.

Ekonomi	2009	2010	2011
Ekonomiskt resultat, mnkr	37	13	4
Fakturering, mdkr	18,5	19,6	19
Årsarbetskrafter genomsnitt, antal	1 516	1 500	1 471
Debiteringsgrad, procent	74,5	74,4	73,8

Källa: FMV:s produktionsledningssystem.

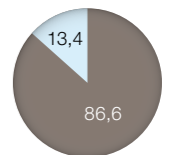
Leveransförmåga	2009	2010	2011
FMV:s kundorderstock mdkr	45 564	62 254	59 850
– varav Försvarmakten	37 376	53 545	52 769
FMV:s leveransförmåga, procent	91	93	94

Källa: FMV:s produktionsledningssystem.

Fördelning av kundorderstock 2011

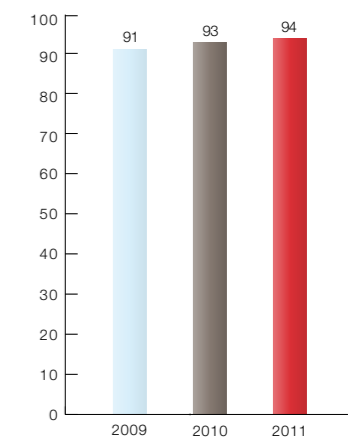
Procent

■ Försvarmakten
■ Övriga

Leveransförmåga

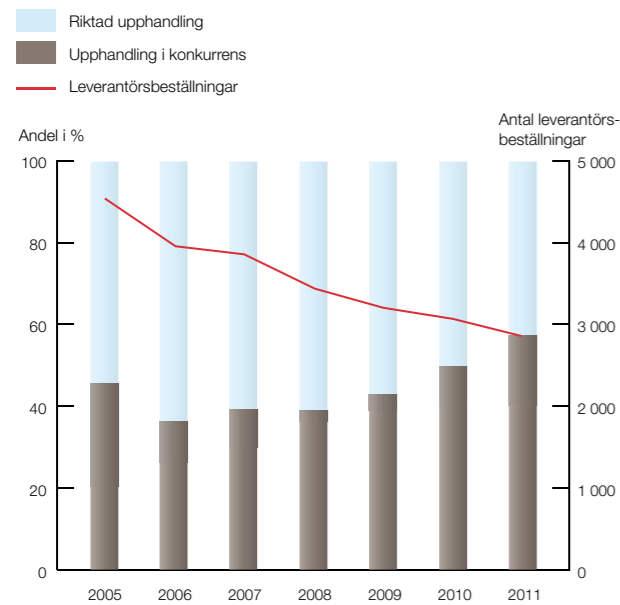
Procent

Personalstruktur 2011

Antal fast anställda, genomsnittsvärden under året	1 532
Andel kvinnor, procent	28
Andel anställda med högskoleexamen, procent	56
Andel anställda över 55 år, procent	28
Andel anställda under 35 år, procent	9
Medelålder	49

Andelen konkurrensutsatta upphandlingar för segmenten varor, resurskonsulter och tjänsteprodukter

Personal	2009	2010	2011
Sjukfrånvaro, procent	1,9	2,1	2,2
Kompetensutveckling	3	3,2	3,5

Källa: FMV:s produktionsledningssystem.

Konkurrensutsättning	2009	2010	2011
Varor, procent	39	48	54
Resurskonsulter, procent	57	65	74
Tjänsteprodukter, procent	45	47	56
Total, procent	43	49	57

Källa: FMV:s produktionsledningssystem.

Östersund

Arboga

Karlsborg

Skövde

Karlskrona

Linköping

Vidsel

Enköping

Stockholm

Verksamheten bedrivs huvudsakligen i Stockholm. Myndigheten har även verksamhet i bland annat Arboga, Enköping, Karlsborg, Karlskrona, Linköping, Skövde, Vidsel och Östersund.

En styrelse med lång erfarenhet från både privat och offentlig verksamhet.

Styrelse

FMV leds av en styrelse vars ledamöter utses av regeringen. Gunnar Holmgren är förordnad av regeringen till generaldirektör för Försvarets materielverk. Han leder myndigheten efter styrelsens direktiv och riktlinjer samt fattar beslut i de ärenden som inte omfattas av styrelsens beslutsrätt. Generaldirektören är myndighetens högsta operativa ledning.

ORDFÖRANDE: SVEN-CHRISTER NILSSON
F 1944

Fil. kand. i matematik och teoretisk fysik vid Lunds universitet
VD i Ripasso AB och tidigare VD och koncernchef i telekomföretaget Ericsson. Innehade olika chefsbefattningar i koncernen mellan 1982 och 1997 och var koncernchef 1998-1999.

Ledamot i styrelserna för Assa Abloy AB, Sprint Nextel Corporation och CEVA, Inc. Styrelseordförande för Förvaltningsstiftelsen för Sveriges Radio AB, Sveriges Television AB och Sveriges Utbildningsradio AB t.o.m. 31/12 2011.

Ledamot av Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien och av Kungl. Krigsvetenskapsakademien.

Lång erfarenhet från att leda stora högteknologiska och globala industriföretag och har särskilt engagerat sig i bolagsstyrningsfrågor och motsvarigheten inom den statliga förvaltningen.

GUNNAR HOLMGREN

F 1957

Ekonomie doktor vid Åbo Akademi.

Generaldirektör vid FMV och tidigare bland annat VD för branschorganisationen Sveriges försäkringsförbund och finansråd i Finansdepartementet.

Lång erfarenhet av ägarstyrningsfrågor från både privat och offentlig verksamhet.

Erfarenhet av styrelseuppdrag inom bank- och försäkring, statliga myndigheter samt infrastrukturområdet.

MONICA WIDEGREN

F 1944

Fil.kand, fil.pol.mag vid Uppsala universitet.

Mellan 1992 och 2011 avdelningschef på Konkurrensverket för EU och internationella frågor samt under ett antal år även för strategiska frågor.

Arbetat som lärare i ekonomi, som handelsrådgivare och med konkurrensfrågor i 20 år, inom EU och internationell handel. Svensk delegat i OECD, WTO och andra internationella organ.

KERSTIN PAULSSON

F 1962

Civilingenjör Elektroteknik vid Lunds Tekniska Högskola.

Sedan 1999 VD för och delägare i Netsoft Lund AB, som utvecklar och marknadsför styr- och övervakningslösningar för telekomnät på den internationella marknaden. Är även ledamot av styrelserna för Elanders AB och Tillväxtverket. Tidigare styrelseuppdrag i bland annat Geringe AB, Lifco AB, KK-stiftelsen och NUTEK.

JOHAN ADOLFSSON

F 1960

Civilekonom med doktorandstudier. Forskningsprojektet är valutakursers påverkan på aktiekurser samt kvalitetsmätningarnas förutsägbarhet av aktiekursutveckling. Har publicerat ett antal vetenskapliga artiklar och författat två böcker i företagsekonomi. Delägare i BDO AB.

Arbetar som auktoriserad revisor med revision av börsnoterade företag och som konsult med riskkapitalanskaffning, företagsvärderingar och omorganisation av större företag som specialitet.

Har även arbetat med liknande frågor internationellt för UNDP, SIDA och OECD. Lärare vid Stockholms universitet i redovisning och finansiering sedan 1982. Är också reservofficer och tjänstgjorde bland annat i Sudan för FN 2005 som kanslichef på Joint Military Commission.

Foto (copyright ©)

FMV, sid 6, 8, 9 (båda), 12, 20, 33 (alla), 21 (höger), 23 (höger)

FMV Info, sid 7, 11, 13, 21 (vänster), 23 (vänster), 24, 25, 26, 27, 30

Försvarmakten, sid 15, 22, 28

Hans Björkman, Försvarmakten, sid 18, 19 (alla)

Johan Lundahl, Försvarmakten, sid 10, 16, 17 (vänster)

Jonas H Pettersson, Försvarmakten, sid 4, 17 (höger)

Lars Forsstedt, sid 34-37 (alla)

Sikorsky, sid 14

Omslagsbild

Hans Björkman, Försvarmakten

Grafisk form och produktion infabab.se

Tryck Mixi Print

FMV
Försvarets materielverk
115 88 Stockholm
Besöksadress: Banérgatan 62
Tel 08-782 40 00
Fax 08-667 57 99
registrator@fmv.se
www.fmv.se